

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	15

GİRİŞ..... 19

A. Konunun Önemi.....	19
B. Konunun Sınırlandırılması ve Sunulması.....	20

BİRİNCİ BÖLÜM

POLİTİK FAALİYET KAVRAMI, POLİTİK FAALİYETİN TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER BOYUTU VE İŞ SÖZLEŞMESİ İLE İLİŞKİSİ

§ 1. POLİTİK FAALİYET KAVRAMI 23

A. Genel Olarak	23
B. Tanım	24
C. Politik Faaliyetin Demokrasi İçerisindeki Önemi	29
I. Genel Olarak.....	29
II. Demokrasi ile İlişkisi.....	30
1. Katılımcı Demokrasi ve Elitizmin Eleştirisi	31
2. Politik Katılımın Artırılması	33
D. Politik Faaliyetin Oluşumu, Kapsamı ve Sınıflandırılması.....	35
I. Politik Faaliyetin Oluşumu	35
II. Politik Faaliyetin Kapsamı	37
1. İçerik Yönünden.....	37
2. Özne Yönünden	38
3. Araç Yönünden	39
III. Politik Faaliyetin Sınıflandırılması.....	41
1. Geleneksel Sınıflandırma	41
2. Modern Sınıflandırma	43

§ 2. POLİTİK FAALİYETİN TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER BOYUTU 45

A. Genel Olarak	45
B. Özgürlüklerin Sınıflandırılmasında Politik Faaliyet.....	45
I. Özgürlüklerin Bütünlüğü İlkesi	45

II. Politik Faaliyette Bulunma Özgürlüğü.....	47
C. Temel Haklar Çerçevesinde Politik Faaliyetin Bileşenleri	48
I. Dar Anlamda.....	48
II. Geniş Anlamda.....	51
1. Kişisel Haklar.....	52
2. Sosyal Haklar	54
D. Temel Hak ve Özgürlüklerin Özel Hukuka Etkisi	55
I. Genel Olarak	55
II. Temel Hak ve Özgürlüklerin Özel Hukuka Etkisine İlişkin Teoriler	58
1. Doğrudan Yatay Etki.....	58
2. Dolaylı Yatay Etki.....	61
3. Temel Hakların Koruyucu Fonksiyonu	64
III. Teorilerin İş Hukuku Açısından Değerlendirilmesi	67
§ 3. POLİTİK FAALİYETİN İŞ SÖZLEŞMESİ İLE İLİŞKİSİ.....	71
A. Genel Olarak.....	71
B. İş Sözleşmesinin Temel Kavramları	74
I. İşçi Bakımından.....	74
1. İşçinin Temel Hak ve Özgürlükleri.....	76
2. İşçinin Borçları.....	77
a. İş Görme Borcu.....	77
b. Sadakat Borcu	82
c. İşverenin Emir ve Talimatına Uyma Borcu.....	86
II. İşveren Bakımından	89
1. İşverenin Yönetim Hakkı	89
2. İşverenin Borçları.....	94
a. İşçiyi Koruma Borcu	94
b. Eşit Davranma Borcu	97
c. Ücret Ödeme Borcu.....	101
III. İşyeri Bakımından.....	104
1. Genel Olarak.....	104
2. Politik Açıdan Özellik Gösteren Bir Alan: Eğilimli İşletme ve İşyeri	106
a. Eğilimli İşletme ve İşyeri Kavramı.....	106
aa. Alman Hukukunda.....	108
bb. Türk Hukukunda	111
b. Çatışan Menfaatlerin Dengelenmesi	113

İKİNCİ BÖLÜM

İŞÇİNİN POLİTİK FAALİYETLERİNE MÜDAHALENİN SINIRLARI

§ 4. İŞÇİNİN POLİTİK GÖRÜŞÜNÜN ARAŞTIRILMASI.....	117
A. Genel Olarak.....	117
B. İşçinin Politik Görüşünü Belirlemeye Yönelik İşverenin Bilgi Toplaması.....	119
I. Soruların Kapsamı ve Sınırı	119
1. İşçi ve Adaya Yönelik Olanlar.....	119
2. Üçüncü Kişilere Yönelik Olanlar	126
II. Testler ve Kriterleri	129
III. İnternette Bilgi Toplama.....	135
IV. Yapay Zekâ Aracılığıyla Bilgi Toplama.....	138
V. Güvenlik Soruşturması.....	142
C. İşçinin Politik Görüşünün Kişisel Veriler ile İlişkisi	143
D. İşçinin Politik Görüşü Sebebiyle İşe Alınma Talebinin Reddi	148
§ 5. İŞÇİNİN BİREYSEL POLİTİK FAALİYETLERİ.....	152
A. Genel Olarak.....	152
B. İletişim Araçlarının Politik Amaçlı Kullanımı.....	153
I. Genel Olarak.....	153
II. İletişim Araçlarının Kullanımına Müdahale.....	156
1. İşveren Tarafından Sağlanan Araçlar Açısından	156
2. İşçiye Ait Araçlar Açısından.....	161
III. İletişimin İzlenmesi	164
1. Temel İlkeler.....	166
2. İzlemenin Kapsamı ve Sınırı.....	170
a. İnternete Erişim.....	170
b. E-Posta Hizmetleri.....	173
c. Telefon Kullanımı.....	176
d. Sosyal Ağ.....	178
C. İşçinin Politik Görüş Açıklamaları.....	181
I. Genel Olarak.....	181
II. İşyerinde Politik Görüş Açıklamaları.....	184
1. Genel Olarak	184
2. Dış Görünüş ve Kılık Kıyafette Politik Semboller.....	191
a. Kamu İşyerleri.....	194
b. Özel İşyerleri.....	196

3. Politik Eşyaların Kullanılması	204
4. Politik Hareketliliğe (Mobilizasyona) Karşı İşçinin Korunması.....	209
a. İşverenin Müdahaleleri Açısından	209
b. Toplu İş Sözleşmeleri Açısından	213
III. İşyeri Dışında (Özel Yaşamda) Politik Görüş Açıklamaları.....	215
1. Genel Olarak.....	215
2. Parti-Politik Faaliyetler	220
3. Sosyal Ağ Paylaşımları.....	225
IV. İşçinin İfşa Hakkı	227
D. İş İlişkisinde Politik İnanç Bağlamında Vicdan Çatışması	229
I. Genel Olarak	229
II. Vicdan Çatışmasının Çözümü.....	232
1. Yabancı Hukukta Durum	234
2. Çatışan Menfaatlerin Dengelenmesi.....	239
§ 6. İŞÇİNİN KOLEKTİF POLİTİK FAALİYETLERİ	244
A. Genel Olarak.....	244
B. Sendika Yöneticileri ve İşyeri Sendika Temsilcilerinin Politik Katılımı.....	251
I. Sendika Yöneticileri Açısından.....	251
II. İşyeri Sendika Temsilcileri Açısından	254
C. Kolektif (Toplu) Eylem Hakkı	257
I. Genel Olarak	257
II. Uluslararası Hukukta Kolektif Eylem	259
III. Politik Amaçlı Kolektif Eylem Türleri.....	264
1. Politik Grev	265
a. Tanım	265
b. Politik Grevin Hukuka Uygunluğu.....	269
2. Politik Grev Kapsamında Olmayanlar.....	275
IV. Kolektif Eylem Hakkının Politik Amaçlı Kullanımının Koşulları.....	276
1. Eylemin Özellikleri Bakımından.....	276
a. Barışçıl Nitelik.....	276
b. Kısmi Politik Amaç.....	279
2. Son Çare Olması.....	280
3. Ölçülülük İlkesine Uygunluk.....	282

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İŞÇİNİN POLİTİK FAALİYETLERİNİN İŞ SÖZLEŞMESİNİN
FESHİ BAKIMINDAN SONUÇLARI

§ 7. FESİH HAKKI.....	287
A. Genel Olarak.....	287
B. Fesih Kavramı ve Türleri.....	289
I. Süreli Fesih.....	290
II. Süresiz (Haklı Nedenle Derhal) Fesih.....	293
C. Fesih Beyanının Özellikleri ve Şekli.....	295
D. Fesih ile İşçinin Politik Faaliyetleri Arasındaki İlişki.....	300
§ 8. İŞÇİNİN POLİTİK FAALİYETLERİNİN SÜRELİ FESİH BAKIMINDAN SONUÇLARI	303
A. Genel Olarak.....	303
B. İş Güvencesi Kapsamındaki İşçiler Bakımından	304
I. Genel Olarak	304
II. Feshin Geçerli Bir Sebebe Dayanma Zorunluluğu.....	306
1. Kural Olarak Politik Faaliyetlerin Geçerli Bir Sebep Oluşturmaması.....	306
2. Geçerli Sebep Oluşturabilecek İstisnai Haller.....	308
a. İşçinin Yetersizliği	309
b. İşçinin Davranışları.....	322
c. İşletmenin, İşyerinin veya İşin Gereklere	333
III. Son Çare (Ultima Ratio) İlkesi.....	337
IV. Fesihle Usule İlişkin Koşullar.....	340
V. İş Güvencesinin Yargısal Denetimi	343
C. İş Güvencesi Kapsamı Dışında Kalan İşçiler Bakımından	347
I. Genel Olarak.....	347
II. İşçinin Politik Faaliyetleri Gereğiyle Süreli Fesih Hakkının Kötüye Kullanılması	348
1. Fesih Hakkının Kötüye Kullanılması Sayılan Haller.....	348
2. Feshin Kötüye Kullanılmasının Sonuçları	353
§ 9. İŞÇİNİN POLİTİK FAALİYETLERİNİN SÜRESİZ FESİH BAKIMINDAN SONUÇLARI	355
A. Genel Olarak.....	355
B. İşverenin Süresiz (Haklı Sebep Derhal) Feshi.....	358
I. İşK m. 25/II'de Yer Verilen Haklı Sebepler Açısından.....	358

1. İşçinin İşvereni Yanıltması	359
2. İşyeri Düzeni Bakımından Uygun Görülmeyen Politik Faaliyetler	360
a. Sataşma, Hakaret ve Tehdit	360
b. Politik Görüş Temelinde Psikolojik Taciz	363
c. Güveni Kötüye Kullanan, Doğruluk ve Bağlılığa Uymayan Davranış	366
d. İşçinin İşyerinde Suç İşlemesi.....	368
3. Politik Faaliyetler Sebebiyle İş görme Borcuna Aykırılık	369
a. İşçinin Devamsızlığı.....	369
aa. Haksız ve İzinsiz Devamsızlıklar	370
bb. Gözaltı ve Tutukluluk Açısından.....	372
b. Hatırlatıldığı Halde İşçinin Görevini Yapmamakta Israr Etmesi.....	373
II. Basın İş Kanunu ile Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda Düzenlenen Haklı Sebepler Açısından.....	375
1. BİK m. 11/III Bağlamında İşverenin Feshi	375
2. STİSK m. 70 ve Kolektif Eylem yahut Politik Grev Nedeniyle Yapılan Fesihler	377
C. İşçinin Süresiz (Haklı Sebeple Derhal) Feshi	379
I. İŞK m. 24/II'de Yer Verilen Haklı Sebepler Açısından	380
1. İşverenin Şeref ve Namusa Dokunacak Sözleri, Davranışları ve Psikolojik Tacizi (Mobbing).....	380
2. İşverenin Sataşması, Suç İşlemesi ve Suça Özendirmesi.....	381
3. Çalışma Koşullarının Uygulanmaması.....	381
II. BİK m. 11/I Bağlamında İşçinin Feshi.....	382
D. Feshin Süresi	385
E. Haklı Nedenle Feshin Hukuki Sonuçları.....	386
SONUÇ.....	387
KAYNAKÇA.....	395